

Ruokinnan tunnusluvut vuodelta 2024

Ida Korhonen, ProAgria Itä-Suomi

19.3.2025

Ida Korhonen

Työskentelen ruokinnan erityisasiantuntijana sekä ruokintapalveluiden kehityspäällikkönä, vastuullani karjakompassin sekä palveluiden kehitystyö, osaamisvastaavaverkoston ylläpitäminen sekä sidosryhmäyhteistyö. Osaamisvastaavien kanssa huolehdimme ruokinnan asiantuntijoiden osaamisen kehittamisestä sekä uusien toimintatapojen ja tiedon jalkauttamisesta.

ida.korhonen@proagria.fi

0438251219

#onnistummeyhdessä

ProAgria

ProAgrian ruokinnan seuranta ja optimointi palvelevat kattavasti

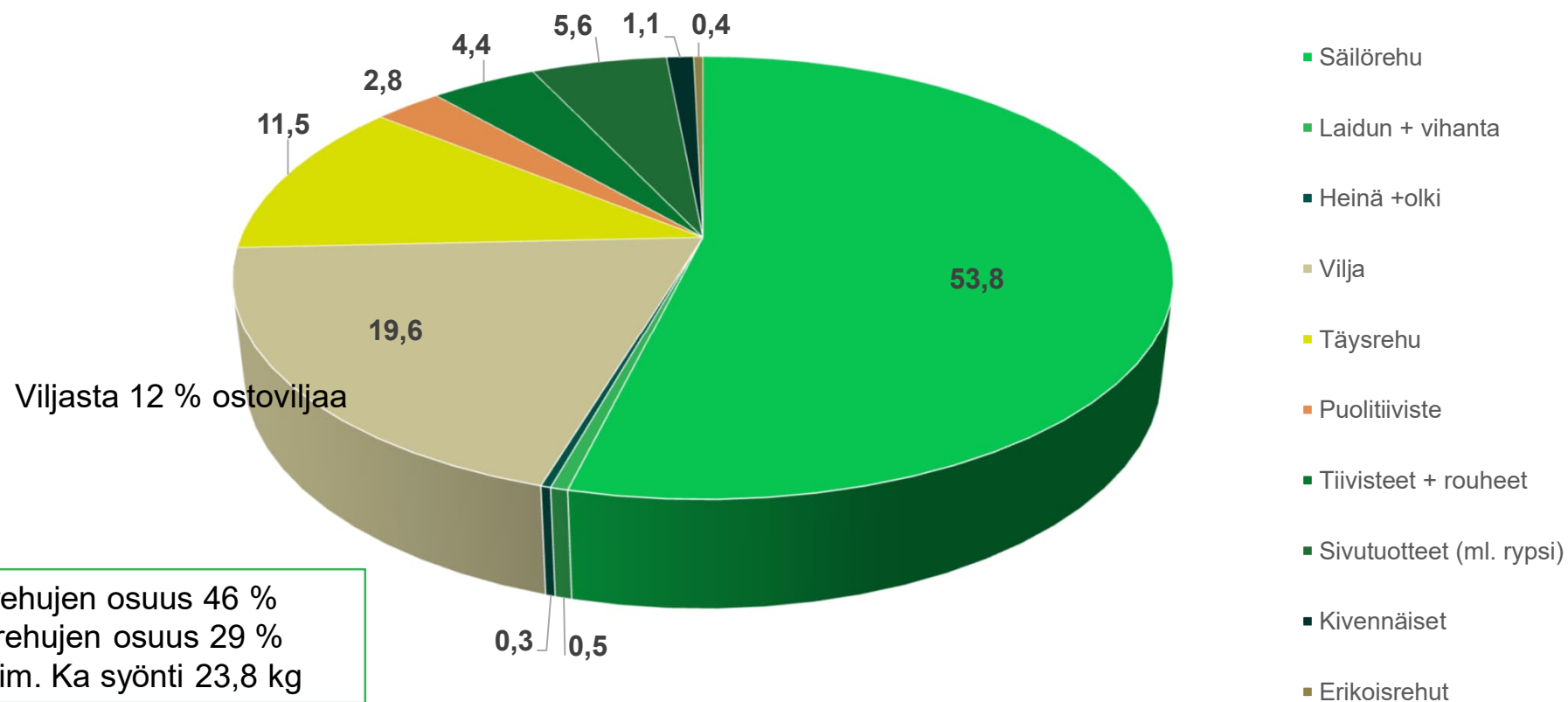
	Tiloja, kpl	Kpl, yhteensä	Kpl/tila	tuse-karjoista	maitotilat
Ruokinnan seuranta, lehmät	1460	4461	3,0	50 %	38 %
Ruokintasuunnitelma, lehmät	2122	12253	5,8	73 %	55 %
Ruokintasuunnitelma, hiehot	2021	5496	2,7	69 %	52 %

Ruokintasuunnitelmien määrä tilaa kohden lisääntyy vuosittain!

Vuonna 2024 Suomessa:
3880 kpl maidontuotantotilaa
2914 kpl tuotosseurannassa

REHUSTUS VUONNA 2024

Lypsävien lehmien rehustus v. 2024, % kuiva-aineesta

Rehunkulutus (lypsävät) 2023 ja 2024

	2023 kg ka	% kuiva- aineesta	2024 kg ka	% kuiva- aineesta	Muutos, %-yks
Säilörehu	12,9	54,7	12,8	53,8	-0,9
Laidun+vihanta	0,1	0,5	0,1	0,5	
Heinä+olki	0,1	0,4	0,1	0,3	
Vilja	4,3	18,2	4,7	19,6	+1,4
Täydennysrehut (ex täysrehut)	2,8	12,1	2,7	11,5	-0,6
Valkuaistäydennysrehut (ex puolitiiv.)	0,8	3,3	0,7	2,8	-0,5
Valkuaisrehut (ex Tiivisteet)	1,0	4,1	1,0	4,4	+0,3
Sivutuotteet (ml. rypsi)	1,2	5,1	1,3	5,6	+0,5
Kivennäisrehut	0,2	1,0	0,3	1,1	
Erikoisrehut	0,1	0,4	0,1	0,4	
	23,5	100	23,8	100,0	
Rypsi- ja rapsirouhe, puristeet, vakioidut rypsi/rapsituotteet*			2,1		

Väkirehujen ja ostorehujen osuudet

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Väkirehu-%	45,7	46,6	47	45,2	45,1	46,0
Ostorehu-%	28,6	27,6	31,3	31,3	29,1	29,1

Mikä mahdollisesti vaikuttanut väkirehun osuuden lisääntymiseen?

Vuoden 2023 säilörehusadot olivat hyvin erilaiset, 1.sato erinomaista (D-arvo lähes 700) ja 2.sato heikompi (D-arvo alle 670)

Vuoden 2024 1.sato oli sulavuudeltaan keskimääräistä heikompi? (D-arvo alle 680) ja 2.sato jopa vuoden edellisvuotta heikompi (D-arvo alle 660)

→ Vuonna 2024 todennäköisesti syötössä 2.sato 2023 ja 1.sato 2024

Ruokinnan tunnusluvut 2023 ja 2024

	2023	2024	Muutos
Ostorehukustannus	11,0	9,5	-1,5
Ostoviljan osuus	0,4	0,5	+0,1
Väkirehukustannus	14,9	13,5	-1,4
Rehukustannus (sis.väkirehut ja karkearehut*)	23,6	22,1	-1,5
Maidon hinta	52,8	49,4	-3,4
Maitotuotto-rehukustannus snt/litra (ml. tuki)	37,3	35,6	-1,7

Maidon hinnan muutos alkuvuodesta 2024 heikensi katetta samanaikaisesti, kun rehujen hinnoissa ei tapahtunut suuria muutoksia

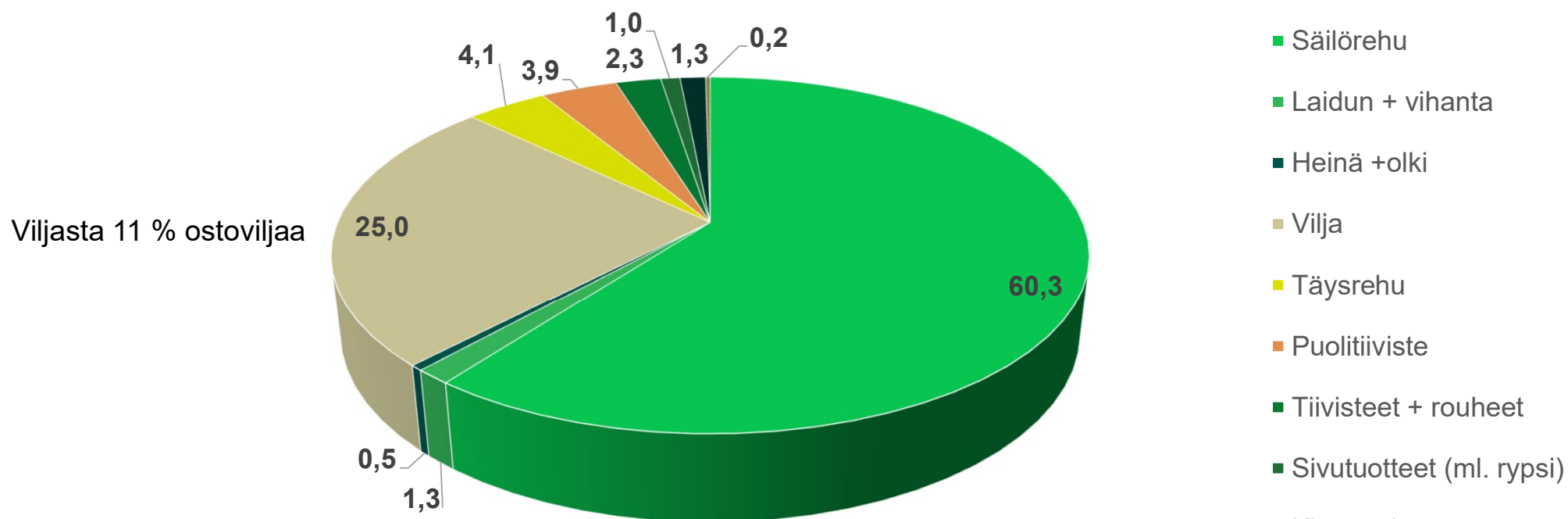
Maidon hinnan positiivinen kehitys syksystä 2024 paransi katetta. Samaan aikaan rehujen hinnat laskivat → Vuoden 2024 säilörehut sisälsivät hyvin valkuaista, mutta sulavuus oli heikompi, joka lisäsi viljan käyttöä mutta pienensi rypsin käyttöä ruokinnassa

*Molempina vuosina säilörehun tuettu tuotantokustannus 20 snt/kg ka laskennallisesti

Vuosi oli hyvin kahtiajakautunut sekä rehujen että katteiden puolesta...

	KEVÄT 2024 (TAMMI-KESÄ)	SYKSY 2024 (HEINÄ-JOULU)	Muutos %-yks
Ostorehukustannus	9,9	9,1	-0,8
Väkirehukustannus	13,9	13,2	-0,7
Rehukustannus (sis.väkirehut ja karkearehut)	22,3	22,0	-0,3
Maidon hinta	48,3	50,4	+2,1
Maitotuotto-rehukustannus snt/litra (ml. tuki)	34,3	36,8	+2,5
Meijerimaito l/le/pv	31,3	30,1	
Maidon rasva-%	4,46	4,54	
Maidon valkuais-%	3,55	3,62	
Dieetin syönti-indeksi	122	120	
Korjaamaton ME MJ/kg ka	11,6	11,5	
Väkirehuprosentti %	46	46	
Ostorehun osuus	29,7	28,5	-1,2

Lypsävien lehmien rehustus v.2024 luomutiloilla, % kuiva-aineesta

Väkirehujen osuus 39,6 %
 (+1,3 prosenttiyksikkö v.2023)
 Ostorehujen osuus 14,8 %
 (-1,9 prosenttiyksikköä v.2023)
 Ka-syönti 23,3, kg

Aineisto: ProAgria Seurantalaskelmat 1.1.2024-31.12.2024.
 Yhteensä n. 6650 lehmää 57 karjassa, keskilehmäluku 116,8
 Meijerimaito 28,8 litraa/lehmä/pv, R% 4,29 ja V% 3,34

Rehunkulutus (lypsävät) luomutiloilla 2023 ja 2024

	2023 kg ka	% kuiva- aineesta	2024 kg ka	% kuiva- aineesta	Muutos, %-yks
Säilörehu	13,9	60,3	13,9	59,8	-0,5
Laidun+vihanta	0,3	1,3	0,2	0,8	-0,4
Heinä+olki	0,1	0,5	0,1	0,2	
Vilja	5,8	25,0	6,3	26,8	+1,8
Täydennysrehut (ex täysrehut)	0,9	4,1	0,7	3,1	-1,0
Valkuaistäydennysrehut (ex puolitiiv.)	0,9	3,9	1,2	5,3	+1,4
Valkuaisrehut (ex Tiivisteet)	0,5	2,3	0,2	0,9	-1,4
Sivutuotteet	0,2	1,0	0,4	1,6	+0,6
Kivennäisrehut	0,3	1,3	0,3	1,3	
Erikoisrehut	0,0	0,2	0,0	0,2	
	23,0	100	23,3	100	

Ruokinnan tunnusluvut (luomu) 2023 ja 2024

	2023	2024	Muutos
Ostorehukustannus	10,2	8,1	-2,1
Ostoviljan osuus	0,9	0,6	-0,3
Väkirehukustannus	16,2	14,4	-1,8
Rehukustannus (sis.väkirehut ja karkearehut)	26,2	23,8	-2,4
Maidon hinta	58,2	53,3	-4,9
Maitotuotto-rehukustannus snt/litra (ml. tuki)	40,0	37,2	-2,8

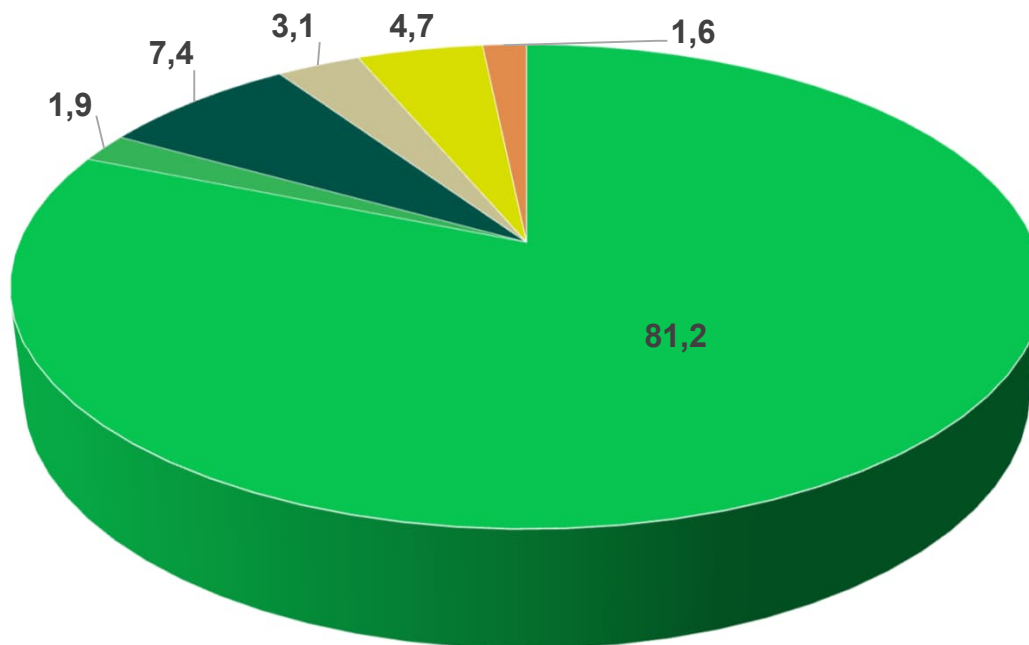
Luomupuolella maidon hinnan kehitys vuonna 2024 on ollut negatiivisempi, mitä tavanomaisella puolella

Varsinkin ostorehukustannusta on pyritty pienentämään ruokinnassa ja siinä on melko hyvin onnistuttu samalla kun maitotuotos on noussut

Dieetin ravintosisältö v.2024 lypsävät

	Lypsävät	Lypsävät (luomu)
Syönti-indeksi	121	116
Raakavalkuainen g/kg ka	172	158
OIV g/kg ka	98	92
PVT g/kg ka	30	23
Karkearehun kuitu g/kg ka	287	299
Tärkkelys g/kg ka	170	168
Korjaamaton energia MJ/kg ka	11,6	11,3
Syönti kg ka/pv	23,8	23,3

Rehunkulutus ummessaolevat

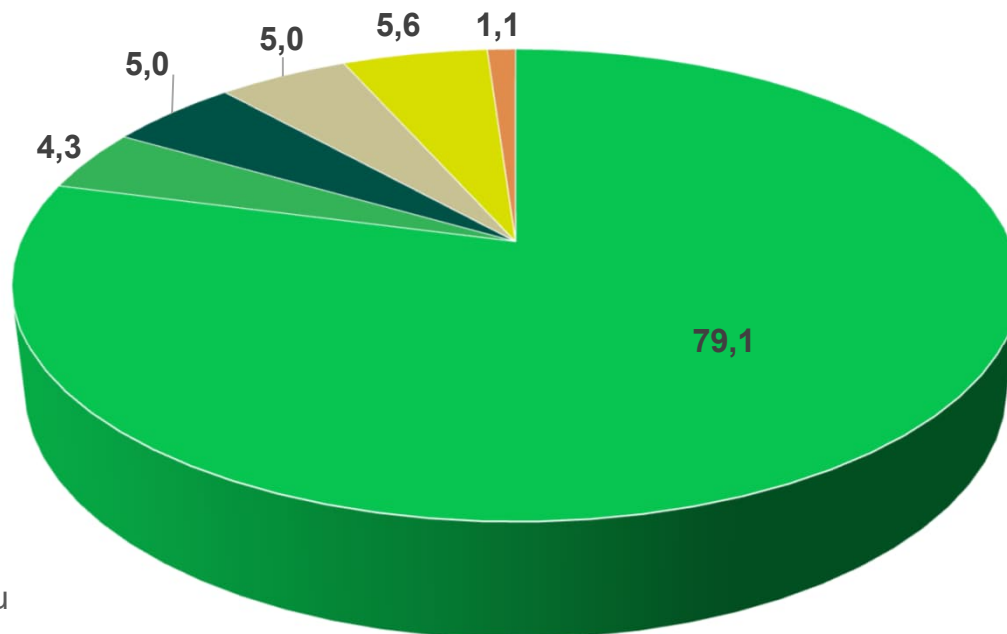
Väkirehujen osuus 10 %

- Säilörehu
- Laidun + vihanta
- Heinä + olki
- Vilja
- Teolliset ostorehut (sis. Täydennys-, valkuaistäydennys- ja valkuaisrehut, sivutuotteet, erikoisrehut)
- Kivennäiset

	% ka:sta
Säilörehu	81,2
Laidun+vihanta	1,9
Heinä+olki	7,4
Vilja	3,1
Täydennysrehut	0,5
Valkuaistäydennysrehut	0,2
Valkuaisrehut	2,2
Sivutuotteet	1,6
Kivennäiset	1,6
Erikoisrehut	0,3

Aineisto: ProAgria Seurantalaskelmat 1.1.2024-31.12.2024.
Yht. 820 karjaa ja 1776 laskelmaa

Rehunkulutus hiehot

- Säilörehu
- Laidun + vihanta
- Heinä + olki
- Vilja
- Teolliset ostorehut (sis. Täydennys-, valkuais- ja sivutuotteet)
- Kivennäiset

Väkirehujen osuus 12 %

15

	% ka:sta
Säilörehu	79,1
Laidun+vihanta	4,3
Heinä+olki	5,0
Vilja	5,0
Täydennysrehut	1,6
Valkuaistäydennysrehut	0,5
Valkuaisrehut	2,2
Sivutuotteet	1,2
Kivennäiset	1,1
Erikoisrehut	0,1

Dieetin ravintosisältö v.2024 ummessaolevat ja hiehot

	Ummessaolevat	Hiehot
Syönti-indeksi	55	59
Raakavalkuainen g/kg ka	137	145
OIV g/kg ka	80	84
PVT g/kg ka	19	21
Karkearehun kuitu g/kg ka	515	485
Korjaamaton energia MJ/kg ka	10	10,4
Syönti kg ka/pv	10,4	9

Yleistä huomioitavaa rehunkulutuksista

Kyseiset laskelmat ovat keskimääräisiä tuotos/kasvuvaiheen tietoja

Esimerkiksi vasikoilla väkirehun osuus on suuri alkukasvatuksessa, mutta loppukasvatuksessa hyvin karkearehuvaltainen

Hiehoilla ja umpilehmillä laitumen sekä heinän ja oljen käyttö suurempaa verrattuna lypsäviin lehmisiin

REHUJEN HYÖTYSUHDE JA RUOKINNAT ERI TUOTOSLUOKISSA

Ruokinnan resurssitehokkuus

	keskimäärin	7500- 8500	8500- 9500	9500- 10500	10500- 11500	11500- 12500
EKM kg/kg ka	1,48	1,36	1,42	1,48	1,52	1,57
Energiahyötysuhde MJ/EKM	5,31	5,6	5,4	5,3	5,2	5,1
OIV g/valk g	1,49	1,6	1,58	1,5	1,46	1,45
Typhen hyväksikäyttö %	29,1	27,7	28,4	29,0	29,7	30,2
Fosforin hyväksikäyttö %	28,7	27,6	27,9	28,6	29,1	30,0

Paras 20 % maitotuotto- rehukustannus €/le/pv jaoteltuna

Ominaisuus	Tiloja kpl	Keskiarvo	Parhaat 20 % tiloista
Tuotanto			
Keskituotos, kg/lehmä	242	9946	11 293
EKM tuotos, kg/lehmä	242	10788	12 052
Tuot. seur. maidon valk.-%	242	3,65	3,63
Tuot. seur. maidon rasva-%	242	4,48	4,38
Väkirehu % ka:sta	274	46	46
Kuiva-aineen syönti, kg ka /tuotospv	274	22,9	24,5
EKM kg/kg ka	274	1,48	1,57
EKM kg/pv	274	33,9	38,6
Säilörehun syönti-indeksi (lyps.)	229	107	105
Säilörehuanalyysejä, kpl/tila	274	6	18,5
Talous			
Maitotuotto - rehukust., snt/l	274	36	39,7
Maitotuotto - rehukust., €/le/pv	274	10,2	13,3
Rehukustannus, snt/l	274	22,5	20,7
Ostorehukust. snt/l	274	9,3	9,5
Hyvinvointi			
EKM kg/elinpv, poistetut	274	15,4	16,8
Tehdyt valinnat:	Parhaiden valintaperuste:		Maitotuotto - rehukust., €/le/pv

Korkeampi kuiva-aineen syönti, tehdään rutiininomaisesti tuotosta tukevia toimenpiteitä, kuten rehuanalyysien ottaminen. Kestävät lehmät (EKM kg/elinpäivä)

→ Suurempi tuotos ja kate ruokinnan suhteen (+3,7 snt/litra ja 3,1 €/le/pv)

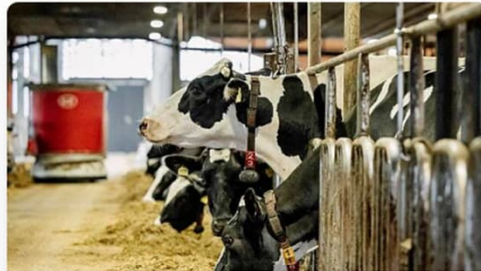
Löytyykö eroja ruokinnoista eri tuotostasoilla?

	8500-9500 (725 laskelmaa, 280 karjaa, 63 le)	9500-10500 (1157 laskelmaa, 426 karjaa, 66 le)	10500-11500 (904 laskelmaa, 299 karjaa, 83 le)	11500-12500 (558 laskelmaa, 152 karjaa, 100 le)	Yli 12500 (162 laskelmaa, 38 karjaa, 108 le)
Karkearehu	56,3 %	55,6 %	54,4 %	51,9 %	53,2 %
Vilja	21,3 %	19,4 %	19,8 %	18,5 %	18,7 %
Täysrehu	6,2 %	10,7 %	12,8 %	14,7 %	15,7 %
Valkuaistäydennysrehut	6,2 %	8,5 %	6,8 %	6,4 %	7,0 %
Sivutuotteet	8,6 %	4,5 %	4,8 %	6,7 %	3,9 %
Kivennäiset ja erikoisrehut	1,4 %	1,3 %	1,4 %	1,7 %	1,5 %
Väkirehu-%	44,3	45,2	46,3	48,5	47,1
Ostorehu-%	24,6	28,8	29,1	33,8	30,7
Syönti kg ka/pv	22,8	23,2	24,3	25,3	26,1
Dieetin syönti-indeksi	116	119	123	125	129
OIV g/kg ka	97	98	98	99	99
Korjaamaton ME MJ/kg ka	11,4	11,5	11,6	11,7	11,7

KIITOS!

Lisää mielenkiintoista luettavaa ruokinnan ajankohtaisista asioista löydät Ruokintapöydällä –blogistamme!

<https://www.proagria.fi/blogit/ruokintapoydalla>

Ruokintapöydällä

Eläinten hyvinvointi on valinnan mahdollisuuksien parantamista

Positiivisten kokemusten lisääminen, ainoastaan negatiivisten kokemusten välttelyn sijaan, edesauttaa eläinten

Ruokintapöydällä

Katse ruokinnan kannattavuuteen

Artikkeli on julkaistu alun perin Nauta-lehdessä 01/2025.

Ruokintapöydällä

Aloita laidunkauden suunnittelu ajoissa!

Nyt vielä ennen suurimpia kevätkiireitä on oiva hetki käntää katseet tulevaan kesään. Istahda hetkeksi alas...